Ongelmanratkaisupolku MiVossa

Ongelmanratkaisupolku on ohje, jota käytetään haastavan tilanteen ratkaisussa. Kaikki haastavat tilanteet pyritään selvittämään mahdollisimman avoimesti unohtamatta reilua ja kaikki osapuolet huomioon ottavaa käsittelyä. Ongelmanratkaisupolun käytännöt koskevat kaikkia seuran toiminnassa mukana olevia henkilöitä (seuratoimijat, harrastajat ja huoltajat).

Ongelmanratkaisupolkua käytetään silloin, kun yksilön tai ryhmän toiminnassa (esim. harjoituksissa, seuran tapahtumissa, kilpailu- tai näytösmatkoilla yms.) ilmenee seuran arvojen tai sääntöjen vastaista toimintaa. Tapahtumissa sitoudutaan noudattamaan kulloisenkin järjestäjän toiminta- ja turvallisuusohjeita. Hätätilanteissa ja virkavaltaa vaativissa tilanteissa soitetaan aina hätänumeroon 112.

Ongelmanratkaisupolussa on eri tasoja, joilla siirrytään eteenpäin, jos ratkaisua ei vielä ole löytynyt. Se sisältää epäasialliseen käyttäytymiseen puuttumisen, kurinpitotoimet sekä päihteettömyyskäytännöt. Seuran hallitus käsittelee asian mikäli ongelmanratkaisupolusta ei löydy sopivaa käsittelyvaihtoehtoa tai jos ongelma ei käsittelystä huolimatta ratkea. Lisäksi seura noudattaa lajiliittojen (Voimisteluliitto ja Suomen Cheerleadingliitto) ohjeita koskien haastavia tilanteita ja sääntörikkomuksia, ja toimii näissä tilanteissa lajiliittojen toimintaperiaatteiden mukaan.

Kaikissa ryhmissä ja joukkueissa sitoudutaan noudattamaan yhdessä sovittuja pelisääntöjä ja turvallisuusohjeita. Lisäksi jokainen harrastaja, harrastajan huoltaja, seuratoimija on velvollinen ilmoittamaan havaitsemistaan epäkohdista seuralle.

1. Ongelman esille tuleminen

Epäkohdan esille tullessa, jokaisella on velvollisuus ilmoittaa asiasta.

Ilmoituksen voi tehdä suoraan seuran yhteyshenkilölle (yhteystiedot alla) tai arkaluontoisen aiheen kanssa voi ilmoituksen tehdä myös nimettömästi lomakkeen kautta. Lomakkeella kysytään mihin ryhmään tai joukkueeseen ilmoitus liittyy sekä asiasta itsessään. Lomakkeen vastaukset lukee seuran hallitus ja ne käsitellään aina luottamuksellisesti. Lomakkeen täyttäjää ei voida tunnistaa, ellei täyttäjä itse niin halua.

Jos on epäselvää, kuinka tilanteessa tulee toimia, voi aina tehdä ilmoituksen lomakkeen kautta. Lisäksi apua haastavaan tilanteeseen saa Et ole yksin -palvelusta.

Yhteyshenkilö:
Jenny Vesalainen, puh. 040 585 4774
varapj@mivo.fi

Yhteydenottolomake: https://forms.gle/PnzwHpULPd26vrjE8

Jotta epäkohdista voidaan ilmoittaa, on hyvä tietää niiden erilaiset ilmenemismuodot. Seuraavaksi esitellään seuran päihteettömyyskäytännöt sekä epäasiallisen käytöksen ilmenemismuotoja.

1.1 Päihteettömyyskäytännöt

Mikkelin Voimistelijat ry on täysin päihteetön seura, joka kannustaa jäseniään terveellisiin elämäntapoihin. Harrastajien hyvinvointi ja elämäntavat ovat meille tärkeitä. Kilparyhmien valmentajat edellyttävät urheilijoilta päihteettömyyttä ja keskustelevat asiasta tarvittaessa myös huoltajien kanssa.

Päihteiksi luetaan: tupakka- ja nikotiinituotteet (myös vape), alkoholi sekä huumausaineet.

Kaikki seuramme tapahtumat ja harjoitukset ovat päihteettömiä. Kaikkeen seuran toimintaan tulee osallistua aina ilman päihteiden käyttöä ja niiden vaikutuksen alaisena olemista. Päihteettömyys seuran järjestämässä toiminnassa koskee kaikkia seuramme toimintaan osallistuvia henkilöitä: harrastajia, harrastajien huoltajia, vapaaehtoisia, työntekijöitä sekä ohjaajia ja valmentajia. Ohjaajamme ja valmentajamme ovat sitoutuneita päihteettömään seuran toimintaan omissa työsopimuksissaan.

Jos päihteidenkäyttöä havaitaan, asia käsitellään seuran ongelmanratkaisupolun mukaisesti.

1.2 Epäasialliseen käytökseen puuttuminen MiVossa

Mikkelin Voimistelijat ry ei hyväksy minkäänlaista häirintää tai epäasiallista käytöstä harjoituksissa tai muissa tapahtumissaan. Seurassa noudatetaan urheilun eettisiä periaatteita. Jokaiselle harrastajalle, ohjaajalle, valmentajalle, toimijalle ja työntekijälle tulee taata turvallinen toimintaympäristö seurassa.

Epäasiallinen käytös on yleisen hyvän tavan vastaista käyttäytymistä. Harjoituksiin, kilpailuihin, kilpailumatkoille, leireille, koulutuksiin tai sosiaaliseen mediaan ei kuulu minkäänlainen epäasiallinen käytös.

Epäasiallista käytöstä voi ilmetä urheilutoiminnassa monessa eri muodossa, tilanteessa ja monien eri toimijaryhmien välillä. Lisäksi on tärkeää tunnistaa myös sosiaalisen median rooli epäasiallisen käytöksen ilmenemisessä. Epäasiallisen käytöksen kitkemisessä on tärkeintä, että jokaiseen tilanteeseen puututaan. Epäasiallisen käytöksen säännöt ja seuraamukset koskevat kaikkia seuran toimintaan osallistuvia tahoja ja henkilöitä. Epäasiallista käytöstä voi esiintyä esimerkiksi:

- harrastajan ja valmentajan/ohjaajan välillä
- valmentajan/ohjaajan ja harrastajan huoltajan välillä
- harrastajien välillä
- valmentajien/ohjaajien välillä
- eri ryhmien välillä
- seuran eri jäsenten välillä

1.2.1 Epäasiallisen käytöksen monet muodot

Jotta epäasiallista käytöstä voidaan ennaltaehkäistä, on tärkeää, että tunnistetaan mitä kaikkea se voi olla. Epäasialliseen käytökseen kuuluu monia erilaisia henkisen ja fyysisen väkivallan muotoja. Epäasiallista käytöstä voi olla esimerkiksi:

- Kiusaamista
    - Suoraa tai epäsuoraa (kasvokkain tai netissä)
    - Kertaluontoista tai toistuvaa
    - Verbaalista, fyysistä tai sosiaalista
        - Huutamista, haukkumista, kiroilua, asiatonta nimittelyä, halventavia katseita, pahan puhumista toisesta tai naurunalaiseksi saattamista
    - Ominaisuuksiin, luonteenpiirteisiin tai yksityiselämään kohdistuvaa
- Syrjintää
    - Yhteisön ulkopuolelle jättämistä
    - Toisen huonommin kohtelua tämän tietyn ominaisuuden vuoksi
- Fyysistä väkivaltaa tai sillä uhkailua
- Epäasiallista valta-aseman väärinkäyttöä
- Työ- tai harjoitterurauhan rikkominen toistuvilla ja häiritseväksi koetuilla yhteydenotoilla, kiristäminen, uhkailu
- Seksuaalista häirintää
- Sukupuoleen perustuvaa häirintää

- Päihteisiin liittyvää epäasiallista käytöstä

Mikkelin Voimistelijat ry on sitoutunut urheilun eettisiin periaatteisiin. Urheilun eettisten periaatteiden vastaista toimintaa on esimerkiksi:

- Urheilulle vieraiden aineiden käyttö
- Huumeiden ja dopingaineiden käyttö tai käytön edistäminen
- Julkinen häiritsevä esiintyminen alkoholin vaikutuksen alaisena kilpailu- ja harjoitustilanteissa
- Päihteiden käytön yhdistäminen urheilutilanteisiin
- Epäasiallinen käyttäytyminen kilpailu- ja harjoitustilanteissa
- Väkivalta, törkeä kielenkäyttö ja epäasiallinen arvostelu, tuomarin harhautus ja muu sääntökikkailu
- Urheiluhuijaus
- Kilpailutilan tai -välineiden manipulointi
- Tuloksista etukäteen sopiminen
- Vedonlyönti
- Vedonlyönti omasta kilpailusta
- Lahjonta
- Tuomareiden, kilpakumppaneiden, valmentajien tai toimitsijoiden lahjominen tai sen yritys tuloksen manipuloimiseksi
- Sukupuolinen häirintä

2. Sovittelu

Jos seuran tietoon tulee seuran sääntöjen rikkomista, epäasiallista käyttäytymistä tai urheilun eettisten periaatteiden vastaista toimintaa, asia pyritään selvittämään ensisijaisesti sovittelumenettelyn kautta.

Seuran hallitus järjestää tarvittaessa sovittelutapaamisen ja määrittelee tapauskohtaisesti tapaamisen osallistujat. Sovittelussa asian ratkaisemiseen otetaan tarvittaessa avuksi neutraali henkilö tai taho. Seuran sisäisissä tapauksissa sovittelu aloitetaan asianomaisten sekä seuran toimijan (esimerkiksi puheenjohtaja tai muu vastuuhenkilö) kanssa sovittelemalla. Haasteen ilmetessä tietyn joukkueen tai ryhmän toiminnassa, pyritään sitä sovittelemaan ensisijaisesti ryhmän/joukkueen valmentajien ja asianomaisten kesken. Alaikäisten kohdalla ollaan myös yhteydessä huoltajaan ja huoltaja kutsutaan tarvittaessa myös mukaan sovitteluun. Jos huoltaja ei pääse mukaan, hänelle informoidaan jälkikäteen mistä on puhuttu ja mitä on sovittu.

Sovittelussa käydään läpi asiat, jotka ovat sovitteluun johtaneet ja mitkä ovat seuraavat toimenpiteet. Siinä huomioidaan asianosaisten ikä sekä asian vakavuus. Sovittelussa kuullaan kaikkia osapuolia luottamuksellisesti. Osapuolilla on oikeus kertoa oma näkemyksensä asiasta. Jos ilmoitus on tullut nimettömästi, voidaan osapuolia kuulla myös yleisesti. Tällöin voidaan kerätä lisäksi muuta palautetta samasta aiheesta.

Mikäli ongelma ei ole ratkaistavissa sovittelulla tai se ei siitä huolimatta ratkea tai tapaukseen liittyy selkeitä sääntöjen tai lakien rikkomuksia, edetään jatkotoimenpiteisiin. Jatkotoimipiteet päätetään yhdessä seuran toimijan kanssa tilanteen mukaan.

2.1 Sovittelun tueksi valmentajille ja ohjaajille

1. Rauhallinen keskustelu tilanteen sattuessa vastuussa olevan valmentajan tai ohjaajan sekä asianosaisen välillä. Esimerkiksi valmentajan ja urheilijan välillä. Kun henkilö on alaikäinen valmentaja/ohjaaja arvioi tilanteen tilannekohtaisesti onko keskustelusta tässä vaiheessa tarpeen kertoa huoltajille.
2. Mikäli tilanne jatkuu ja henkilö on alaikäinen, ohjaaja/valmentaja keskustelee huoltajien kanssa asiasta puhelimitse, etänä, viestein tai kasvotusten. Tarvittaessa puheeksi ottamiseen ja keskusteluun voi pyytää apua lajivastaavalta tai seuran hallitukselta. Keskustelun jälkeen sovitaan yhteiset toimintaohjeet jatkolle.
   Jos kyseessä on täysi-ikäinen asia käsitellään suoraan asianosaisen henkilön / henkilöiden ja valmentajan/ohjaajan kanssa. Lajivastaavan tai hallituksen jäsenen voi tarvittaessa pyytää avuksi tilanteessa.
3. Tiedota asiasta lajivastaavaa. Lajivastaavalta saa apua ja tukea tilanteen hoitamisessa. Lajivastaavan on hyvä olla tietoinen mahdollisista haastavista tilanteista, jotta osaa ottaa kantaa jos esim. huoltaja päättää olla suoraan yhteydessä häneen.
4. Tilannetta selvitetään yhteistyössä henkilön/henkilöiden kesken sekä mahdollisten huoltajien kanssa.
5. Jos tilanteeseen ei löydy sovittelulla ratkaisua asia annetaan hallitukselle käsittelyyn ja se käsitellään seuraavassa kokouksessa. Kiireellisessä tapauksessa hallitus voidaan kutsua koolle ylimääräiseen kokoukseen.
6. Hallitus kuulee valmentajan/ohjaajan kuvauksen tilanteesta ja harkitsee koko ryhmän tai urheilijan kannalta parhaan ratkaisun ja tekee päätöksen asiassa. Päätös on aina yksilöllinen, mutta voi olla esimerkiksi urheilijan siirto ryhmästä toiseen tai kurinpitotoimi. Hallitus koordinoi tässä vaiheessa viestintää ja kommunikointia asianosaisten kanssa.
7. Jos asia edelleen pitkittyy seura pyytää tarvittaessa apuun lajiliiton sovittelumenettelystä, josta on mahdollista saada ulkopuolista sovitteluapua.

3. Kurinpitotoimet MiVossa

Jokinen tilanne käsitellään tapauskohtaisesti ja kurinpitotoimet sekä mahdolliset sanktiot päätetään tapaus kerrallaan. Seuran hallitus on viime kädessä kurinpitotoimista ja sanktioista päättävä taho. Hallitus kuuntelee asianomaisia tilanteeseen liittyen ja konsultoi tarvittaessa ryhmän/joukkueen valmentajia/ohjaajia. Urheilijalla on mahdollisuus tulla kuulluksi myös ennen kurinpitotoimien täytäntöönpanoa.

Seuran määräämiä kurinpitotoimia ovat:

1. Suullinen ja kirjallinen varoitus
    - Voi sisältää esim. kilpailuoikeuden menettämisen seuraavista kilpailuista tai loppukauden kilpailuista
2. Korvausvelvollisuus
3. Määräaikainen osallistumiskielto, määräaikainen erottaminen
    - Esimerkiksi määräaikainen osallistumiskielto treeneihin tai muuhun joukkueen/ryhmän toimintaan, kuten kilpailuihin tai näytökseen
4. Seurasta erottaminen
5. Irtisanominen
    - Mikäli kyseessä on seuran työntekijä, valmentaja tai ohjaaja

Seurasta erottaminen (kokonaan tai määräajaksi) sisältää maksuvelvotteen loppukaudesta sekä muista mahdollisista kuluista (kilpailut, varustehankinnat, tmv.). Ennen erottamista jäsenelle varataan tilaisuus tulla kuulluksi, ellei perusteena ole jäsenmaksun maksamatta jättäminen. Päätös tulee voimaan kuulemisen jälkeen.

Kilpailuoikeuden menettäminen tarkoittaa kilpajoukkueissa sitä, että kysinen urheilija saa osallistua joukkueen toimintaan ja kilpailumatkaan, mutta ei saa itse kilpailla kyseisissä kilpailuissa. Jossain tapauksissa voidaan urheilijalta evätä oikeus osallistua myös koko matkaan.

Seuralle haitan tai vahingon aiheuttaminen, kuten esimerkiksi seuran omaisuuden varastaminen tai tavaroiden tahallinen rikkominen tai seuran mustamaalaus netissä, on aina rangaistava teko. Korvausvelvollisuus määritellään tapauskohtaisesti ja se voi sisältää maksuvelvoitteen sekä korjaus- ja/tai siivousmääräyksen. Mainehaitan aiheuttaminen ja sen rangaistus määritellään tapauskohtaisesti.

Mikäli kyseessä on harrastajan huoltaja tai muu henkilö, joka ei varsinaisesti osallistu itse MiVon toimintaan, voidaan myös harrastajaa rangaista.

Seuran hallitus voi päättää myös muista kurinpitotoimista ja niiden yhteydessä annettavista rangaistuksista, jolloin noudatetaan lajiliittojen sääntöjä ja määräyksiä. Kaikki kurinpitotoimet määrätään kaikista samantapaisista ja saman arvoisista teoista yhtä ankarina ja yhtä kattavasti. Kaikkia kohdellaan samoin perustein. Kurinpitotoimia määrätessä seuran hallitus huomioi kuitenkin kohtuullisuusperiaatteet.

4. Jatkotoimenpiteet

Mikäli sovittelu ei onnistu ja seuran hallituksen asettamat kurinpitotoimet eivät tuota toivottua tulosta, siirrytään jatkotoimenpiteisiin. Seuran hallitus päättää jatkotoimenpiteet tapauskohtaisesti.

Rikostapauksissa ollaan yhteydessä suoraan poliisiin tai paikalliseen lastensuojeluun, jolloin tapaus siirtyy virkavallan selvitettäväksi. Jos kyseessä on alaikäisen hyvinvointi ja/tai turvallisuus, tehdään asiasta aina lastensuojeluilmoitus. Paikallinen päivystävä sosiaalityöntekijä avustaa ja neuvoo ilmoituksen tekemisessä tarvittaessa.

Jos kyseessä on lajiliittojen sääntöjen rikkominen, on seuraamukset määritelty lajiliittojen omissa säännöissä ja tapaukset käsitellään lajiliitossa. Lisäksi muut vakavat eettiset rikkomukset viedään lajiliittojen kurinpitoon.